

**BELEIDSPLAN
VAN
DE LUTHERSE GEMEENTE
ROTTERDAM
2012-~~2017~~ (2025)**

(DE KERKENRAAD VAN DE EVANGELISCH LUTHERSE GEMEENTE
TE ROTTERDAM HEEFT BESLOTEN OM DIT BELEIDSPLAN
VOORLOPIG TE CONTINUEREN. DIT IN VERBAND MET DE TE
VERWACHTEN WIJZIGINGEN IN DE KERKORDE “KERK 2025”)

Inhoud:

Vooraf

Tussen veranderingen en continuïteit

A Veranderingen buiten onze gemeente

B Taak van lutherse gemeenten in de PKN, gespiegeld aan het beleidsplan van de Evangelisch-Lutherse Synode

C Terugblik op 10 jaar beleid

- I Liturgie*
- II Pastoraat*
- III Kringaanbod voor velen*
- IV de Andreaskerk*
- V Contact en de webpagina.*

D hier staan wij en hoe gaan wij

- I de Lutherse traditie*
- II Luthers kerkzijn*

E Praktische aanbevelingen voor de periode 2012-2017

Vooraf

voorgaand beleid

Na het werken met eerdere beleidsplannen is 2012 het jaar waarin het huidige plan van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Rotterdam zogenaamd afloopt. Omdat bij de tussentijdse evaluaties veel in dit huidige plan nog steeds als zinnig en werkzaam bevonden werd zal het nieuwe plan in zekere zin (maar zeker niet geheel) een aanpassing en een voortzetting zijn.

Bij de invulling van een en ander is steeds verdisconteerd dat we de enige gemeente van deze signatuur in de regio zijn, terwijl de Lutherse traditie één van de twee dragende tradities is van de PKN.

de kern en de haalbaarheid

De insteek is enerzijds bepaald door de steeds terugkerende vraag: “wat voor soort gemeente wil de Lutherse Gemeente Rotterdam zijn en hoe kunnen we dit versterken en uitdragen?”. Zoals verderop te lezen is zal duidelijk worden dat “de vierende en lerende gemeente” centraal staat, die daarnaast in het bijzonder verwijst naar Lutherse wortels.

Anderzijds is ook voortdurend gekeken of hetgeen we nastreven ook met de huidige (en de te verwachten) menskracht en financiële armslag zinnig en haalbaar kan zijn. Het relateren aan onze eigen mogelijkheden is niet bedoeld om daarmee geen nieuwe initiatieven te ontplooien. Het is een bewuste begrenzing: Als enige Lutherse kern in deze regio kunnen we niet alle extern gerichte activiteiten op ons nemen die alle andere kerken – al dan niet in samenwerkingsverbanden - al goed verzorgen.

Het is de uitdaging te zien waar we zaken vinden die nóg beter bij ons passen.

In dit denken heeft de kerkenraad een brainstormgroep van met name leden van buiten de kerkenraad de opdracht gegeven:

A: te kijken waar kern-, en aandachtspunten liggen en

B: om met een voorstel tot prioriteitsstelling te komen over zaken waar we iets te bieden hebben voor onszelf en voor anderen. Tussentijds werd steeds gerapporteerd naar de kerkenraad, waardoor een goede samenwerking bleef bestaan.

Voor de kerkenraad was dat een insteek om te bezien waar de sterke en zwakke punten van de gemeente liggen. In het voorliggende stuk wordt daar niet (bijvoorbeeld door middel van een aparte paragraaf) expliciet op ingegaan. Algemeen kan gesteld worden dat in dit stuk de zaken, die we graag doen samenvallen met onze kwaliteiten. Achter dit pluspunt kan een valkuil schuilen. Het kan bijvoorbeeld zijn, dat onze blik daarmee te beperkt zou worden, ook al is deze beleidskeuze gemaakt in een weloverwogen positionering ten opzichte van andere kerken en gemeenten en hun kwaliteiten en invalshoeken. Met name in paragraaf “d” wordt daar aandacht aan gegeven.

Een punt van aandacht, zo geen bedreiging, is niet in de laatste plaats de beschikbaarheid van vrijwilligers en de financiële armslag die - meer dan ooit - nodig zullen blijven. Deze gedachten zijn meeverwoven in dit beleidsplan, dat daarmee ook niet verder wil grijpen dan onze arm lang is.

In dit stuk is dit traject als het ware te volgen zoals in de paragraaf “Tussen veranderingen en continuïteit” toegelicht staat. Vaststelling van het voorliggende stuk was: De kerkenraad rondde op 7 november 2011 dit traject af. Dit was na de gemeentevergadering, op 25 september 2011.

In deze vergadering werd unanieme steun aan het voorliggende plan gegeven. Daarbij werd onderstreept dat bij het uitdragen van onze inbedding - waar mogelijk - nog meer nadruk gegeven mag worden aan de zaken waar deze gemeente voor staat en reclame mee maakt. Dit geldt met name rond de liturgie (ook de cantorijzang en orgelliteratuur) als een wezenlijke aspect van ons gemeente-zijn. Een andere instemmende versterking was de vraag (als de ledenadministratie eindelijk landelijk goed aan geleverd wordt) te zien hoeveel en welke lutheranen ons wat minder makkelijk opzoeken.

Dit zijn extra accenten bij de punten E I en II.

Na deze vaststelling zal de kerkenraad zelf, maar ook de gemeentevergadering tussentijds, zien waar aanpassingen of aanscherpingen nodig zijn.

We wensen elkaar een goede periode toe, waarin dit deel van de kerk een goede en zegenrijke tijd mag beleven.

Rotterdam, najaar 2011.

Tussen veranderingen en continuïteit

In het jaar 2012 is er gedurende tien jaar met eenzelfde opzet voor een beleidsplan gewerkt. De kerkenraad heeft voor een volgende mogelijk decade, maar zij focust vooral op de eerste vijf jaren 2012-2017, een deels andere aanzet gegeven.

Naast het feit dat het aantal jaren waarvoor het laatste plan geschreven was, verstreken is, zijn er inmiddels ook andere aandachtspunten.

En een ander wordt als volgt in kaart gebracht:

- A Veranderingen buiten onze gemeente*
- B Taak van Lutherse gemeenten in de PKN, gespiegeld aan het beleidsplan van de Evangelisch-Lutherse Synode*
- C Terugblik op 10 jaar beleid*
- D Hier staan wij en hoe gaan wij*
- E Praktische aanbevelingen voor de periode 2012-2017*

A *Veranderingen buiten onze gemeente*

Om het bestaande beleid te kunnen beoordelen en van een passend vervolg te voorzien, bleek het handig de veranderingen -op kerkelijk terrein- te benoemen:

- de fusie van de PKN (2004) is een feit, de Kerkordelijke positionering van Lutherse gemeenten was voordien een andere.
- De financiële afdrachten aan bovenplaatselijke gremia (de meeste zijn ten laste van het College van Kerkrentmeesters) zijn zodanig anders geworden dat de tweede predikantsplaats in 2010 definitief opgeheven moest worden. Dit is een versterkte zorg geworden.
- Er is ervaring opgedaan met de nieuwe PKN-structuur, men denke aan de classis (Rotterdam I en II) en de werkgemeenschap voor predikanten (een groot samenwerkingsverband betreffende: Rotterdam Noordrand/ Delfshaven/ Kralingen).
Ervaringen worden tevens opgedaan in het Lutherse Zuid-Hollandse predikanten overleg, waarin ook de predikante van Groede-Middelburg-Vlissingen participeert.
- Los van de nieuwe PKN-structuur ontstonden nieuwe 'tussenstructuren' in Rotterdam (zoals stuurgroepen op diaconaal en missionair terrein).
- De samenwerkende kerken in en rond Rotterdam Centrum zijn zowel op niveau van (centrale) kerkenraden als bij samenwerkingen op plaatselijk niveau bijna geheel uiteen gevallen.
- Aandacht zal gegeven moeten worden aan de wijze waarop Lutheranen en anderen die van buitenaf naar Rotterdam verhuizen niet in een door de landelijke ledenadministratie centraal aangewezen andere gemeente 'verdwijnen'.

B Taak van Lutherse gemeenten in de PKN, gespiegeld aan het beleidsplan van de Evangelisch-Lutherse Synode

De Lutherse Gemeente Rotterdam is zich bewust van de kerkordelijke taak, dat ook een gemeente als de hare de taak heeft om de lutherse traditie breed aan te bieden in de PKN (waarin zij op allerlei plaatsen participeert). Zij ziet kerkordeartikel IV-23:1 daarom ook -mutatis mutandis- op zichzelf van toepassing. Daar staat als kern: *De evangelisch-lutherse synode heeft tot taak: het zorg dragen voor het bewaren en aan de gehele kerk dienstbaar maken van de lutherse traditie. [...]*.

Zorgelijk is dat, in deze nog redelijk nieuwe en duurdere kerkstructuur, dergelijke initiatieven onkosten met zich mee brengen die daarmee extra zwaar zullen drukken op onze financiën.

Voor een betere plaatsing van deze visie volgen hier een drietal citaten uit het Beleidsplan van de Evangelisch-Lutherse Synode voor de periode 2009 - 2013. (zie ook: PKN-site Lutherse Synode, Besluiten Evangelisch-Lutherse Synode 2010.)

Deze teksten bedoeld voor de Synode worden, waar mogelijk, van een plaatselijke, Rotterdamse, invulling voorzien in dit voorliggende beleidsplan.

1

De Evangelisch-Lutherse synode heeft [zie voor de oorspronkelijke inkadering binnen het betreffende synodale plan: alinea 2.4] in 2005 de volgende beleidsdoelen vastgesteld:

1. De vernieuwing en actueel maken van de lutherse traditie,
2. de vitalisering van de gemeenten,
3. de integratie van de Evangelisch-Lutherse gemeenten in de Protestantse Kerk in Nederland bevorderen.

2

Het werk [van de synode] concentreert zich rond:

- Liturgie en kerkmuziek
- Lutherse theologie
- Nederlandse, lutherse kerkgeschiedenis
- Kerkelijke organisatie vanuit luthers perspectief
- Oecumene: de wereldwijde tafel- en kanselgemeenschap, in gemeenschap met de lidkerken van de LWF en ook met andere kerken en kerkgenootschappen.

3

De Evangelisch-Lutherse synode zal [zie alinea 1.2 in het Synodale beleidsplan] daar waar mogelijk is, aanmoedigen en ondersteuning bieden in woord en geschrift aan gemeenten, die de lutherse traditie actief kunnen uitdragen. Alle mogelijkheden die hiervoor ten dienste staan zullen worden benut.

Hierbij zijn tevens een paar opmerkingen te maken die aan een breder Luthers verband refereren en die buiten de huidige gebruikelijke gebiedsgrenzen als bijvoorbeeld de classis vallen.

Allereerst: In 2009-2010 werd het deel van het eiland Voorne en Putten, dat tot dien bij de Evangelisch-Lutherse Gemeente Schiedam hoorde, aan het grondgebied van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Rotterdam toegevoegd. Hetgeen met name een infrastructurele verzwaring betekent.

Het tweede is dat de Evangelisch-Lutherse Gemeente Dordrecht na een paar maal informeel sonderen nu officieel over nader overeen te komen steun en/of fusie wil overleggen.

Nog onafhankelijk van deze specifieke ontwikkelingen toont zich dat tevens diverse gemeenten in Zuid-Holland-zuid nu aan het omvallen zijn. Sommige worden bovendien al enige jaren op detacheringsbasis of met een minimale bezetting (pastoraal) verzorgd.

Overleg met de Synodale Commissie aangaande afstemming over haar regionaal beleid is nodig. Dit heeft niet alleen financiële en personele aanleidingen waarbij al een grens in zicht komt, dit geldt omgekeerd evenredig ook de traditiegebonden opdracht als boven beschreven .

C *Terugblik op 10 jaar beleid*

Tijdens de gemeentevergadering in september 2010 bleek binnen de gemeente grote behoefte aan de continuering van de 5 kernpunten van het vorige beleidsplan.

Deze vijf punten worden hieronder geciteerd. Vervolgens staan er enige opmerkingen bij, vaak zijn dat recente ervaringen en toespitsingen.

I

Een herkenbare *liturgie*, als kenmerk van onze (theologische) traditie.

- 1 Blijven stimuleren van gemeenteleden in woord, zang en assistentie
- 2 Continuering van liturgiebladen
- 3 Alert blijven op de kinderkerk en materiaal dat spoort met wat in de diensten klinkt.

In de herbezinning golden de punten I,1 en 2 als nog steeds en onverminderd van kracht.

Ten aanzien van het onder punt I,3 genoemde; hieraan zal nog meer aandacht gegeven worden. Dat gebeurt inmiddels op een vergrootte schaal in samenwerking met (de predikanten van) andere Lutherse Gemeenten in Zuid Holland.

II

Pastoraat, als belangrijke vorm van contact in /met de eigen diasporagemeente.

- 1 theemiddagen voor jarigen boven de 65 jaar verzorgen
- 2 vanwege de grote te overbruggen afstanden is een tweetal predikanten/voorgangers geen overbodige luxe
- 3 organisatie en continuering van de bezoekgroep

Hier is in zekere zin sprake van enkele, al gaandeweg, opgetreden verschuivingen:

Na acht jaar bleek de formule van de theemiddagen (punt II,1) uitgewerkt. Er wordt nu gewerkt met een -bijna- maandelijkse themamaaltijd: *Zwaan zit aan*. Deze blijkt in vorm en participatie aan de actuele behoefte te voldoen.

Er is veel meer tijd voor pastoraat nodig dan binnen de huidige voltijds-functie op predikantsniveau past. Een deel van de zorg voor het pastoraat (na de genoemde opheffing van de tweede predikantsplaats) werd omgezet in een aanvullende deeltijds-functie van pastoraal werker. Hiervoor, gehoord hebbend de Classis Rotterdam I en II, werd instemming verkregen van de Synodale Commissie. Deze nieuwe aanstelling (tot en met december 2015) heeft een behoorlijke ruimte voor onder meer de opdracht voor pastoraat, zoals dat bij het volgende punt meer gespecificeerd wordt.

Met name diakonaal bezoekwerk bij zorgvragen eist vanwege de toename van vragen, alsook de voortdurende wijzigingen in wettelijke regelingen, veel kennis en tijd. De pastoraal werker is hiermee de spil voor kennis en coaching van de actieve bezoekgroep (dit naar aanleiding van punt II,3).

III

Een *kringaanbod* voor velen (leeftijd, tijdstip van de dag etc.). Toegankelijk elkaar steunen in een oecumenisch kader, waar de bijdragen niet 'Lutherser dan Luther' zullen zijn, maar wel herkenbare verbinding hebben met de Lutherse Traditie. Binnen de oecumene is dat niet alleen een vraag aan ons maar ook een verplichting aan de oecumene

- 1 uitleg en verdieping van belangrijke onderwerpen die ons met onze traditie en de oecumene verbinden
- 2 mogelijke schaalvergroting onderzoeken met andere Lutherse kerken in Rotterdam

Deze onder punt III bedoelde activiteiten (uiteraard is de catechese hiervan een van zelfsprekend onderdeel) werden al langere tijd uitgewerkt. Dit geldt met name het *Leerhuis* met jaarlijks tussen de 25 en 30 deelnemers en de *Appeltaartavond*. Overigens geldt dat deze activiteiten mede gesteund (en bezocht worden) door andere kerken of kerkelijke organen. Hierbij zijn te noemen de Gereformeerde Bergsingelkerk, de Classis, maar ook parochies in een los-vast oecumenisch verband. Uit dien hoofde wordt ook aan de tweejaarlijkse kerkennacht meegewerkt

Naast het leerhuis en de Appeltaartavond zijn de laatste jaren diverse nieuwe initiatieven ontplooid:

I Lutherse Zomerschool

HOVO-achtige bijeenkomsten met ook sprekers van buitenaf voor ongeveer 25-40 deelnemers.

II Zwaan schuif aan

tafelgesprekken, naar de traditie van de Tischreden van Luther, waar in kleine kring en in kort bestek lastige theologische zaken uitgelegd worden en in de actualiteit geplaatst worden.

III 40-dagenmaaltijden

Tafelgesprekken, die ook een het element van preekvoorbereiding in zich hebben, cirkelen meer rond liturgische thema's.

IV Ook de uitreiking van de Lutherpenning mag in dit kader niet onvermeld blijven. De presentatie kent altijd lezingen en / of standpunten die de Lutherse traditie centraal stellen.

De mogelijke schaalvergroting met andere Lutherse kerken in Rotterdam (III, 2) blijkt niet eenvoudig. Dit is niet zozeer vanwege een mogelijke taalbarrière (die overigens nauwelijks aanwezig is) maar des te meer ten gevolge van de soms snel afwisselende bezettingen. De zogenaamde 'zeemanskerken' hebben namelijk ook aan eigen beleid van hun thuislanden te voldoen en dat staat deels haaks op verdergaande plaatselijke samenwerking. De jaarlijkse *Hervormingdagdienst* (inclusief een

voorbereidingsbijeenkomst) en het *Frükost-overleg* (vier maal per jaar) zijn de reguliere ontmoetingsmomenten.

Met Die Deutsche Evangelische Gemeinde is een zomerdienst-regeling ontstaan. Tevens wordt er over-en-weer geparticipeerd in de *Christvesper* en de *Dienst van Eerste Kerstdag*.

IV

Een duidelijke plaats, een gebouw: *de Andreaskerk* waar men goed verzorgd elkaar kan ontmoeten

- 1 het bijhouden van het onderhoudsplan
- 2 passende verhuur om de exploitatie rendabel te houden
- 3 een goede bezetting van de kosterij

In het onderhoudsplan voor het gebouw (IV,1) zijn er, mede door de aanwijzing van ons gehele pand als gemeentelijk monument, aanvullende eisen verdisconteerd. Spijtig is dat bij deze aanwijzing maar nauwelijks extra gelden beschikbaar zijn. Dit is dus een nieuw aandachtspunt geworden.

Hetgeen bij IV, 2 en 3, staat was de reden dat na de vacature in de kosterij, in 2009, weer geworven werd om een nieuwe bezetting.

Zorg is wel dat, daar de verhuur een paar jaar zeer terugliep, de balans van een en ander goed bekeken moet worden; dringender dan eerder.

V

een goede informatievoorziening van de eigen leden en onze gasten via het bestaande blad *Contact en de webpagina*.

- 1 Een jaar lag Contact gratis sturen aan nieuwingekeomenen en mogelijk ook ex-studenten die in Rotterdam zoekende geworden zijn.
- 2 Aanvullende reclame bij bijzondere diensten.

Opvallend is dat de website www.elg-rotterdam.nl steeds meer oplevert in contacten van buitenaf. We achten enige aanscherpingen zeer goed mogelijk, zie verderop.

Andere mogelijkheden om op het web ontdekt te worden zijn onze participatie in: www.kerkeninrotterdam.nl. En ook worden andere mogelijkheden met andere benaderingswijzen onderzocht, namelijk vanwege het Katharinahofje, www.kerktuinen.nl en www.verborgentuinen.nl van Rotterdam.

Al verdienen beide punten blijvende aandacht, de ervaring leerde dat persberichten in kranten en sufferdjes niet gemakkelijk gratis geplaatst worden.

Met betrekking tot studenten contacten: sinds de jaarwisseling 2010-2011 zijn we betrokken geraakt bij een brainstorm op over een nieuwe opzet voor het studentenpastoraat.

D *Hier staan wij en hoe gaan wij*

“een pas op de plaats”

Even over de gevolgde procedure. Net als eerder (in 2001-2002) werd een brainstorm gehouden met gemeenteleden die vanwege hun expertise gevraagd werden op lopende zaken te reflecteren en te brainstormen over de toekomst. Zij vervulden hiermee een soort ‘verspieders-rol’. Dit was tevens al in enige mate richting gevend voor de verdere stappen van de kerkenraad.

Een vervolg op deze gedachten zal nodig zijn. In de eerste plaats voor bezinning in de kring van kerkenraad, maar mogelijk ook in het overleg met de Synodale Commissie.

Uiteraard was de zogenaamde hoofdbespreking bepaald voor de brede kring van gemeenteleden plaatsvinden, waarna pas het definitieve stuk in de kerkenraad goedgekeurd zou kunnen worden.

Bij de brainstorm werd gevraagd juist ook vanuit de eigen werkexpertise te reageren. O.a. expertise uit onderwijs, universiteit, bedrijfsleven, overheidsdiensten, kerkenraadservaring in andere gemeenten of classis, of visie vanuit ‘net-buiten de Lutherse traditie’ kon naast de binnenkerkelijke hoofdstroom aan de orde komen.

“een stap verder”

Om een stap verder te kunnen komen werd uitgebreid gereflecteerd, via een oproep in Contact, in de brainstorm van de daarvoor bijeengeroepen groep en in de vergaderingen van de kerkenraad.

In deze paragraaf worden, soms zeer summier, de gedachten die passeerden genoemd. Deze stap is echter wel nodig om de in de hieropvolgende paragraaf vermelde praktische aanbevelingen duidelijk te maken. Dit geldt zeker waar het aanpassingen op het beleid betreft zoals dat hierboven verwoord en besproken is.

Bij de vragen naar ‘wat voor soort gemeente zijn we?’ werd opgemerkt dat de Lutherse Gemeente Rotterdam een veelzijdige en veelkleurige en actieve basis heeft. Het vasthouden aan eigen traditie met -met name- liturgie en rituelen golden als toegespitste voorbeelden m.b.t. de gewenste inhoudelijkheid van gemeente zijn. Zorgpunten lagen bij het deels verouderen van de gemeente, dit in combinatie met de voortdurende zorg voor de juiste aandacht voor de jongere generatie in de gemeente.

Het pad dat nu opgegaan wordt is niet makkelijk en vele schouders zullen daarbij nodig blijven. Hierbij zullen juiste keuzen gemaakt moeten worden, te beginnen rond hetgeen “we te bieden hebben”. Doel is daarmee bij te dragen aan de toekomst van deze gemeente als een open én vierende en lerende gemeente voor jong en oud. En waar het maar kan ook naar buitengericht met een functie voor de regio.

Enige verdere gedachten waren het vertrekpunt voor nader te bepalen beleid. Zij zijn als het ware de aanscherping van hierboven en tonen de ontwikkelingsgang van de gemeente op dit terrein.

I

De Lutherse traditie.

- De klassiek-oecumenische inrichting van de kerkdienst is zeer belangrijk en tevens wervend. Het verdient alle aandacht dit zo voort te zetten (ook met het oog op de jeugd) en gaandeweg er bewust van te blijven hoe en waarom deze vorm zo is en functioneert.
- Hierbij wordt gerealiseerd dat 'liturgie als verschijningsvorm van theologie geldt'. Wat je gelooft., daar horen bepaalde vormen bij. Dat moet zich zo uiten, dat duidelijk wordt waar een gemeente in het geloof voor staat. De Lutherse Gemeente Rotterdam vult die in als "een open gemeenschap" ten aanzien van geloofsvormen en Godsbeelden etc.
 - Dit is verbonden met Lutherse spiritualiteit; de gemeente komt uit het besef in Gods genade te mogen delen bijeen. Dat blijkt uit o.a. de teksten van de voorbereiding van de dienst (*de almachtige God schenke ons zijn genade* spreekt de gemeente zelf uit!) maar ook uit de persoonlijk uitgereikte en ontvangen gaven van het – open- Avondmaal.
 - Een anders aspect - dat hieruit voortkomt - is een gemeenschap, waar men zich welkom mag voelen. Dat toont zich in geïnteresseerdheid voor nieuwkomers rond de diensten en kringwerk tot en met pastoraat.
- Hetgeen nu in de Lutherse Gemeente Rotterdam georganiseerd wordt rond pastoraat, liturgie en kringwerk moet gewaarborgd blijven en verder uitgedragen worden.
- De kerk zelf, een gebouw waar de beleefde spiritualiteit ook op een organische en dus ook passende wijze 'huist', is een belangrijk aspect. Het is daarmee niet alleen een goed thuis voor de gemeente, maar juist ook (niet in de laatste plaats door haar ligging en architectuur) voor de buitenwacht herkenbaar. Met name daar liggen kansen zoals we die verder opuitwerken ten aanzien van het nieuwe idee met betrekking tot de vespers.

II

Luthers kerk-zijn.

Deze bewoording kwam steeds terug, ondermeer ten gevolge van de in paragraaf a beschreven veranderingen. Uiteraard is voorzichtigheid geboden bij het beschrijven van een *Luthers kerk-zijn*, zie hiervoor in het bijzonder de overwegingen die hier vlak boven genoemd staan.

Hiermee wordt in dit stuk bedoelt: onze invulling van kerk-zijn die in ieder geval vier aandachtspunten kent. Dit wordt gezien als onze (plaatselijk) wijze en variatie op vitalisering, zoals de Synode voor haar eigen beleid besloot.

- 1 Luthers kerk-zijn voor de eigen gemeente
 - a. Bestaande werk (kringen en pastoraat) continueren.
 - b. het overdenken van een versterking van belangstellenden rond onze gemeente-kern. Er bestaan kerkelijke modellen

die we zouden kunnen aanpassen tot iets als een “vereniging van vrienden rond de Andreas”. Hiernaar zal onderzoek gedaan worden.

- 2 Luthers kerk-zijn voor de PKN
 - a. meer integreren o.a. via de classis, bijvoorbeeld de Zomerschool ook tot een werkelijk gezamenlijk gedragen activiteit te maken.
- 3 Luthers kerk-zijn voor Lutherse gemeenten rondom Rotterdam
 - a. Hulp bieden waar dat kan binnen onze (personele en financiële) draagkracht. Voorkeur zou hebben dat bepaalde activiteiten samen gedragen zouden kunnen worden, een dag, een thema, een vesper etc. (zie b hieronder)
 - b. hen betrekken (als de reisafstanden dat toelaten) bij ons bestaande werk of aanbieden van regioactiviteiten indien ‘nu omvallende gemeenten’ daarom vragen
- 4 Luthers kerk-zijn voor de directe omgeving van de kerk, de buurt
 - a. Present zijn via activiteiten (van open-tuinen-dag tot bewonersvereniging).
 - b. Mogelijkheden voor (met name technisch contact voor) diaconaat nader onderzoeken.

E Praktische aanbevelingen voor de periode 2012-2017

De regelmatig genoemde punten uit hoofdstuk c zijn als onverkort nuttig en werkbaar beoordeeld. Deze herhalen we als de kern van dit vernieuwde beleidsplan.

- I Een herkenbare *liturgie*, als kenmerk van onze (theologische) traditie.
- II *Pastoraat*, als belangrijke vorm van contact in /met de eigen III diasporagemeente.
- III Een *kringaanbod* voor velen
- IV Een duidelijke plaats, een gebouw: *de Andreaskerk* waar men goed verzorgd elkaar kan ontmoeten
- V een goede informatievoorziening van de eigen leden en onze gasten via het bestaande blad *Contact* en *de webpagina*.

Er ontstonden hierbij gedachten die soms nog zeer abstract waren. De voorbeelden die volgen zijn vooral voortgekomen uit: de veranderingen genoemd onder a en de uitgebreide overdenkingen zoals bij d te lezen was.

De volgende alinea's willen helpen daar concreter uitwerkingen bij te bieden (natuurlijk zullen sommige vormen in de praktijk nader beproefd en mogelijk aangepast moeten worden). De kerkenraad realiseert zich dat zij dat alles niet alleen kan doen. Zij zal zoeken naar vormen om, in goede communicatie met de gemeente, helder te tonen met welke onderdelen zij mee bezig is en tevens waar kennis en kracht van buiten haar gelederen zeer welkom is.

I rond de liturgie

- **Vespers** met thema's die sprekend gemaakt kunnen worden met elementen uit de Lutherse traditie (de denkwereld van Luther heeft nog steeds aansprekende zaken voor de denkwereld van vandaag de dag)
- Vervolgens: 'Kerstzangdienst bij kaarslicht', groots opzetten met **reclame voor de buurt** (met medewerking van een vrij mee-zingkoor?)

II voor het pastoraat

- Geen nieuwe concrete aanpassingen of toespitsingen.
- Zorg blijft de voortdurend incompleet aangeleverde **ledenadministratie**, waarin de juiste mutaties door foute overschreven worden en waar nieuwe leden soms in 'zoekraken'.

III voor het kringaanbod

- Leerhuis onderstreping van wat gezegd is; thema's blijven kiezen die dichtbij onze traditie liggen.

- **Jeugd** een weekend weg, ver weg of dichtbij (een Lutherreis met de catechisanten?). Bijzondere vormen van samenkomsten, een Paasnacht op klassieke wijze 'doorwaken'?
- Zijn hier mogelijkheden voor een **vriendenvereniging**?

IV *rond het gebouw*

De buurt

- **Contacten met bewonersvereniging** (activiteiten over en weer bekend maken en waar nodig steunen etc.).
- Of een kerkrondleiding met appeltaart na.

V *voor het contact naar buiten toe*

de website

- belangrijk om de **website up to date te houden**, o.a. m.b.t. bijzondere diensten etc.
- Een contactmogelijkheid voor meer **geloofsgebonden en inhoudelijke/pastorale vragen** (dit naast de zakelijke doorklikmogelijkheden voor boekingen voor verhuur).
- **Lesbrief** aanbieden voor scholen etc. (zowel op de site plaatsen als omliggende scholen toezenden in het kader van scholenzondag).

Pers

- **Reclame** voor: Hervormingdagdienst, Lutherpenning, Lutherse Zomerschool, vespers en koffieconcerten.

Studenten

- Wanneer de site voor de studenten klaar is bijvoorbeeld themamaaltijden aanbieden of reclame maken voor de vespers.

Bij de genoemde aandachtsvelden zijn de volgende opmerkingen te maken:

- in vette letters zijn de punten opgesomd die een zekere voorrang verdienen,
- de overige kunnen, wanneer er meer tijd is als de eerder genoemde zaken reeds lopen, of nadat er eerst de nodige informatie ingewonnen is, spoedig volgen.

Dit als een concrete aanzet voor de uitbouw van het in vijf punten samengevatte beleid; een uitdaging voor de jaren 2012-2017. De komende tijd zal (na de gemeentevergadering en de vaststelling van de tekst) aandachtgegeven worden aan het breed uitwerken van dit plan. Er kan tevens aan gedacht worden om via oproepen (bijvoorbeeld in Contact) gemeenteleden uit te nodigen om te participeren in de uitwerking van verschillende deelgebieden.

Dit opdat de lutherse traditie niet alleen voor onze gemeente maar ook in Rotterdam stad en in de PKN-Classis Rotterdam I en II een goede en plaats kan krijgen en vervolgens blijven behouden.